

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 79. Engeriacum a Rege absessum, captumque.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. libertas, arma, sarcinæ & impedimen-
 A. C. 1621. ta præfidiario militi sint salva; cives
 vero armis exuti plena conscientiæ li-
 bertate, & bonorum ac jurium inco-
 lumitate gaudeant, impositoque milite
 Regio munimenta solo æquentur.

§. LXXIX.

*Engeriacum a Rege obsessum, ca-
 ptumque.*

*Merc. Gal-
 lob. t. 9. l. 2.
 Meteran.
 Hist. Belg.
 l. 41.
 Theatr. Eu-
 rop. p. 680.
 Lotich. rer.
 Germ. cap. 2.
 p. 294.*

Parta hac victoria eo magis grata,
 quo minus cruenta, Rex promotis
 ultra Ligerim castris Condæo, ceteris-
 que Belliducibus sibi fidis negotium
 dabat, ut Biturigum, Aurelianensium,
 Picardiæ, Normaniæ & Campaniæ
 Sectarios, qui in hisce Provinciis Regi
 resistere audebant, armis exuerent:
 sub idem tempus Lesdiguerius inter
 Sectarios olim primus non modo Sectæ
 causam, sed ipsos etiam errores eju-
 rabat: quo factò quantum sectæ dece-
 sit, tantum Regis gloriæ accessit, Lu-
 dovici clementia & fortuna, etiam e-
 læsæ Majestatis detrimento, Majesta-
 tem augente. Die ergo decima tertia
 Maij Rex Thoarsium venit, quæ arx
 utpote armis & milite instructa, non-
 nisi diuturna obsidione subigi potuis-
 set, nisi Tremolius, cui arcis custodia
 erat commissa, abdicata Sectæ causa
 ibi-

ibidem in Regis obsequium reversus, Sæc. XVII.
A. C. 1621.
 ejus imperio arcem subjecisset: tum
 demum ad bellici apparatus famam
 circumjecta Sectariorum oppida, &
 præcipue Bucharta, Maxantum, Ma-
 leacum, Fonteniacum, Colongium,
 Maranum, & Niortum, celebres Pi-
 ctaviensis Provinciæ urbes Hugonotis
 antea in securitatem commissæ in Re-
 gis gratiam ultronea deditioe reverti
 certabant, non pauci tamen ex Secta-
 riis in seditione obfirmati partim in An-
 gliam, partim Hollandiam, Genevam
 aut Sedanum profugere; Prædicantes
 vero Regem accedentes, prolixa ora-
 tione supplicabant, ut in deditis hisce
 urbibus, conscientiæ libertatem per-
 mittere vellet, quibus Rex respondit,
eam nullibi prohibitam, nec posthac prohi-
bendam esse. Inde continuato victoria-
 rum cursu Rex Chisagum contendit,
 Engeriacum, alias *oppidum S. Angeli*
 dictum, expugnaturus, eoquod cives a
 Ruppellensibus animati, ac valido mi-
 lite prædiario aucti, non quidem Regi,
 sed ut videri gestiebant, invidis ejus
 Ministris sese opponere decrevissent:
 Insuper Rohanæus Princeps solo cir-
 cumjecto copias instruxit, subsidiario
 militi intromittendo opportunas, si
 longa obsidione prædiarii frangeren-
 tur: Pariter Subisius Rohanæi Fra-
 ter

Sæc. XVII. ter urbis tuendæ curam suscepit, ac
A. C. 1621. cunctos, qui arma ferre nollent vel non
 possent, urbe egressis, præfidiarii mi-
 litis duo millia, civium totidem præ-
 ter ducentos circiter Nobiles recensuit.
 Die igitur vigesima septima Maij Rex
 Auriaco obsidendæ urbis negotium de-
 dit. Hic vero capta S. Juliani urbe,
 Mothæ suburbium armata vi invadit,
 illudque diu multumque tormentis con-
 tinerenter displofis concutit: nec segnio-
 res obsessi magna clade in Regios, ex
 duobus propugnaculis detonant ac ir-
 rumpentium ardorem multiplici morte
 plectunt, donec cominus pugnatum,
 ac transcensis hostium aggeribus sub-
 urbium tandem expugnatum esset, re-
 cedentibus clam præfidiariis, qui prius
 tamen pomærium, necnon Alnixii &
 S. Eutropii suburbia subjectis facibus,
 adjectisque paleis & sulphure concre-
 marunt. Sistebat urbis ipsius expugna-
 tionem, Talliaburgi suburbium, quod
 Crequius Prætorianæ cohortis Præ-
 fectus, qua parte tenuis præterfluit
 alveus, vi expugnari posse censebat:
 citeriori igitur ripæ admoventur belli
 tormenta, quibus hostium valla dis-
 ji iuntur, quassatoque omni trans ri-
 pam munimine Regii flumen transeunt,
 atque ab hostium globis inulti traji-
 ciuntur non pauci: postquam vero co-
 minus

minus pugnari cæptum, cruentum Sæc. XVII.
 committitur prælium, Regiis retro- A. C. 1621.
 cedere compulsis; opportune autem
 reparandæ injuriæ accurrit Regiis No-
 bilium manus. Hi primi periculum
 fubeunt, dumque strenue dimicant,
 puduit militem gregarium non audere
 ex officii jure, quod viderent a volun-
 tariæ militiæ Principibus tolerari, un-
 de junctis viribus acrius quam ante
 pugnam redintegrant, utque appare-
 ret, in rebus desperatis solum etiam
 animum ceteris amissis cuncta repa-
 rare, toto impetu in hostes irruunt,
 demum perruptis haud ægre aggeribus
 recens ab hoste erectis, hostiles pha-
 langes ad valla propellunt, inde vero
 itidem rebelles dejiciunt, ac cominus
 cum hoste pugnant, ancipiti diu Marte,
 donec penes regios ingruente jam nocte
 victoriæ summa staret. Tam acri, diu-
 turnoque conflictu ex præsidiariis lon-
 ge plures victoribus cecidere, ex Re-
 giæ vero Nobilitate Maureveus, &
 Buscoverdunus desiderati sunt. Capto
 hoc suburbio facilior in urbem aditus
 pandebat, priusquam vero productis
 fossis propius admoverentur belli tor-
 menta, obsessi die trigesima Maij tan-
 to impetu in regios erumpunt, ut eos
 pene castris suis expulissent, nisi San-
 lucanus, Vir strenuus, lecto raptim

Sæc. XVII. Nobilium agmine præfidiarios repulsi-
 A. C. 1621. fet. Postera die Rex pro impetrando
 felici expeditionis successu ad Sacram
 accessit Synaxin, tanta pietate, ut ad
 hujus exempli imitationem omnes Au-
 licos accenderet: die autem decima
 tertii Junii, postquam assidua tormen-
 torum explosione Turris & propugna-
 culum quoddam fuerat dirutum, ob-
 fessi inclinante in vesperam die rursus
 erumpunt, & bellica tormenta in fos-
 sas dejicere conati, in armamentarium
 ignem injiciunt, unde ex pulvere py-
 rio strages in castris Regiis erat maxi-
 ma. Solis æstivi caloribus immodicis,
 infesta acciderat obsidio in longius pro-
 tracta: unde Rex misso ad Rohanzæum
 & Subisium feciali urbem dedi jubet,
 id vero sibi haud integrum esse, respon-
 dente utroque, majori adhuc impetu
 urbs quatitur: multum desudatur in a-
 perendis specubus subterraneis, tan-
 dem vero suffoso clam cuniculo pyrii
 pulveris vi Tenaculam validum pro-
 pugnaculum ingenti hostium strage fun-
 ditus dejicitur: irrumpentibus autem
 ad ruinam Regiis obsistunt præfidiarii,
 quorum virtute repulsi, cæsique fuere
 non pauci, atque inter eos Lavardinus,
 & Baro Crius, ac Stirorsius, nec vi-
 lia, nec illacrimata suis capita. Cru-
 dele tum erat spectaculum missilium ab
 hoste

hoste ignium, quibus universa Regio- Sæc. XVII.
 rum castra continenti incendio con- A. C. 1621.
 flagrare videbantur, funesti audiebantur
 tam igne quam ferro pereuntium gemitus, partim flammis correpti horrendo mortis genere conflagrant, partim ex alto præcipites, capite illiso comminuuntur. Erumpunt denuo decima sexta Junii die præsidiarii, qui tamen non sine magna suorum clade strenue repulsi sunt: Cecidere etiam Altifontanus & Novilocius Viri autoritate & consilio potentes, quorum cædes ingens obsessis jactura extitit. Demum die vigesima secunda Junii Subisus, cum Regias copias adducto Esperonii Ducis exercitu auctas, præsidiarios vero suos continuis impressionibus & vigiliis fractos, atque annonæ penuria pressos cerneret, ex urbe Mommartinum ad Luynæum non ita pridem Comestabilis dignitate honoratum una cum literis emisit, pollicitus, quod si Rohanæus ejus Frater intra quadriduum non respondisset, urbem Regi traditurus esset: Ast eidem a Rege responsum, nisi postridie deditionem faceret, desperatam fore oppidanis & militi salutem, neque postea audiendos. Percepto hoc responso Subisus die vigesima sexta Junii habito cum Regiis colloquio in hæc capita transegit. I.

R 4

Rex

Sæc. XVII. Rex omnes & singulos in urbe habitantes in gratiam reciperet. II. Ipsi contra ab armis abstinere, nec ea adversus Regem unquam arripere, III. Conscientiarum libertatem cives retinerent, & bonis suis omnibus, ut ante, fruerentur. IV. Discedere inde, & in alium commigrare locum volentibus, cum bona Regis gratia id facere liceret. V. Reliqua Rex pro arbitrio suo disponderet. His pactis utrinque firmatis Rex Subisium, dum flexis genibus veniam exorabat, in gratiam recepit, motisque castris die trigesima Junii Pontium urbem, Lediguerii, qui auctoritate apud hosce Sectarios plurimum valebat, opera in obsequium reduxit, in rebellionis poenam disjectis oppidi mœnibus, & munimentis.

§. LXXX.

Sacerdotes Catholici & Clerici a Rupellenfibus urbe ejeti.

Serves Franc. Hist. pag. 966.
Calmet Hist. Univers. l. 151. pag. 296.
 Regiæ expeditionis felicitate terris Calvinitarum non pauci, deditis urbibus suis ad oblatam Regis cum libertate religionis suæ gratiam recurrebant, sectariorum foederi nuntium mittentes: Rupellenfes vero excusso debiti obsequii jugo indies in deterius

rue.